

महाराष्ट्र विधानसभा
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
सोमवार, दिनांक १९ मार्च, २०१८
(सकाळी ११-०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

- (१) अल्पसंख्याक विकास व : विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी
वक्फ मंत्री विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील नियम ८ अन्वये
अल्पसंख्याक विकास विभागाचा सन २०१६-२०१७
या वित्तीय वर्षातील योजनांतर्गत आणि योजनेत्तर
योजनांवरील वैधानिक विकास मंडळनिहाय
(अविभाज्य भागासह) प्रत्यक्ष खर्चाचा तपशील
सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२) संसदीय कार्यमंत्री : विधानसभेच्या सन २०१७ च्या चौथ्या (हिवाळी)
अधिवेशनात दिनांक ११ डिसेंबर, २०१७ ते
दिनांक २२ डिसेंबर, २०१७ या कालावधीत
मा. मंत्री / मा.राज्यमंत्री महोदयांनी विधानसभा
सभागृहात दिलेल्या एकूण २९८ आश्वासनांची
यादी, तसेच सन २०१७ चे चौथे (हिवाळी)
अधिवेशन संस्थगित झाल्यानंतर, पूर्तता करण्यात
आलेल्या एकूण २४१ आश्वासनांच्या पूर्ततेची
विवरणपत्रे यादीसह सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३) उद्योग, खनिकर्म मंत्री : (क) पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा
सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा शेहेचाळीसावा वार्षिक
अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ख) विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी
विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील नियम ८
अन्वये उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाचा सन
२०१६-२०१७ या वित्तीय वर्षातील योजनांतर्गत
आणि योजनेत्तर योजनांवरील वैधानिक विकास
मंडळनिहाय (अविभाज्य भागासह) प्रत्यक्ष खर्चाचा
तपशील सभागृहासमोर ठेवतील.

- (४) कृषी मंत्री : डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विश्वापीठ, दापोली यांचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा चव्वेचाळीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (५) कौशल्य विकास व उद्योजकता मंत्री : विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील नियम ८ अन्वये कौशल्य विकास व उद्योजकता विभागाचा सन २०१५-२०१६ व २०१६-२०१७ या वित्तीय वर्षातील योजनांतर्गत आणि योजनेतर योजनांवरील वैधानिक विकास मंडळनिहाय (अविभाज्य भागासह) प्रत्यक्ष खर्चाचा तपशील सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

(मंगळवार, दिनांक १३ मार्च, २०१८ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु पुढे ढकलण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना क्रमांक १)

- (१) सर्वश्री अमित देशमुख, राधाकृष्ण विखे-पाटील, बाळासाहेब थोरात, प्रा. वर्षा गायकवाड, अॅड. यशोमती ठाकूर, कु. प्रणिती शिंदे, सर्वश्री मो. आरिफ नसीम खान, अमिन पटेल, अस्लम शेख, कुणाल पाटील, विजय वडेद्वीवार, डॉ. संतोष टारफे, सर्वश्री त्र्यंबकराव भिसे, अतुल भातखळकर, विलासराव जगताप, सुनिल केदार, अमर काळे, हर्षवर्धन सपकाळ, डी. पी. सावंत, पृथ्वीराज चव्हाण, कालीदास कोळंबकर, श्रीमती अमिता चव्हाण, सर्वश्री जयकुमार गोरे, गणपत गायकवाड, अबु आझमी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक आरोग्य मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"शासनाने केलेल्या पाहणीत राज्यात ५,००० कुष्ठरुग्णांची नोंद झाल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये निदर्शनास येणे, नागपूर जिल्ह्यामध्ये कुष्ठरुग्ण सर्वाधिक असूनही येथील कुष्ठरुग्णांना गत दोन वर्षांपासून आवश्यक औषधांसह व्यायामाचे साहित्य तसेच गत एक वर्षांपासून आरोग्य विभागास जनजागृतीचे साहित्य उपलब्ध झाले नसणे, केंद्र शासनाकडून कुष्ठरोगावर नियंत्रणासाठी राज्यास प्रत्येक वर्षी सुमारे ६० लाख रुपयांचा निधी प्राप्त होत असताना नागपूर जिल्ह्यास केवळ २.१५ लाख रुपयांचा निधी प्राप्त झाल्यामुळे जिल्हा कुष्ठरोग निर्मूलन सोसायटीकडून साहित्याची खरेदी केलेली नसणे, त्यामुळे सन २०१६-१७ चा निधी परत गेला असून सन २०१७-१८ या वर्षाचाही निधी परत जाण्याची निर्माण झालेली शक्यता, नागपूर वगळता राज्यातील अन्य जिल्ह्यांमध्ये साहित्याची खरेदी केली जात असताना नागपूर जिल्ह्यातील संबंधित अधिकाऱ्यांमधील समन्वयाअभावी ४०० ते ५०० कुष्ठरुग्णांना त्रास सहन करावा लागत असल्यामुळे त्यांच्यामध्ये पसरलेला असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

- (२) श्री. शंभूराज देसाई, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मदत व पुनर्वसन मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"कोयना धरण प्रकल्पामुळे तालुका पाटण, जिल्हा सातारा या विभागातील अनेक गावे पुनर्वसित होणे, या प्रकल्पातील स्तर १ व २ मुळे बाधित झालेल्या गावठाणांना सन १९७६ पूर्वीच्या प्रकल्पांतर्गत पुनर्वसित १८ गावांना मूलभूत नागरी सुविधा

अद्यापही उपलब्ध करून न देणे, या मूलभूत सुविधांकरिता लागणारा निधी मिळणेबाबत मा.मदत व पुनर्वसन मंत्री यांच्याकडे दिनांक २१ जुलै, २०१७ रोजीच्या पत्रान्वये मागणी करणे, तसेच त्यांच्या समवेत बैठक घेऊन सदर बैठकीत मंत्री महोदयांनी सूचना करूनही संबंधित विभागाकडून अद्यापही या कामाकरिता १.२७ व ३.२९ कोटी रुपये असे एकूण ४.५६ कोटी रुपयांचा निधी अद्यापही उपलब्ध न होणे, कोयना प्रकल्पाबरोबरच या विभागातील प्रकल्पग्रस्तांना या विभागात साकारण्यात येत असलेल्या सहाद्री व्याघ्र प्रकल्प विभागाच्या पुनर्वसनात सहभागी व्हावे लागणे, परिणामी येथील प्रकल्पग्रस्तांच्या संख्येमध्ये दिवसेंदिवस होत असलेली वाढ त्याचबरोबर या विभागामध्ये आतापर्यंत १ लाखांहून अधिक कमी जास्त क्षमतेचे भूकंपाचे धक्के बसले असल्यामुळे पुनर्वसित गावठाणामध्ये पसरलेले भीतीचे वातावरण, या प्रकल्पग्रस्तांकरिता ४.५६ कोटी रुपयांचा निधी तात्काळ उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता, तसेच प्रकल्पाचे काम अद्यापही शिल्लक असल्यामुळे या प्रकल्पाकरिता संपादित करण्यात आलेल्या प्रकल्पग्रस्तांच्या जमिनी परत करण्याची कोयना प्रकल्पग्रस्तांची होत असलेली मागणी, याकडे शासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, परिणामी जनतेमध्ये पसरलेला असंतोष याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.

(३) कॅ. आर. तमिल सेल्वन, अॅड. पराग अळवणी, अॅड. आशिष शेलार, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे गृहनिर्माण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील सायन कोळीवाडा विभागात ७५ टक्क्यांपेक्षा अधिक क्षेत्र हे झोपडपट्टीने व्यापलेले असून यामध्ये बहुतांश झोपडपट्ट्यांचे झोपडपट्टी पुनर्विकास करण्यासाठीचे प्रकल्प मागील १५ ते २० वर्षांपासून प्रलंबित असल्याचे निदर्शनास येणे, सदर विभागात विकासकांनी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्रकल्प हाती घेऊन झोपड्यांचे निष्कासन करण्यात येणे, परंतु सदर झोपडी धारकांना कुठल्याच प्रकारचे संक्रमण शिबीर किंवा भाडे देण्यात न येणे, परिणामी बहुतांश गरीब व मध्यम वर्गीय वर्गातील झोपडीधारक रस्त्यावर आले असून त्यांच्या डोक्यावरील छत्र विकासकाकडून हिरावून घेण्यात येणे, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्रकल्प राबवित असताना प्रथम पुनर्वसन इमारत बांधणे बंधनकारक असतानाही विकासकाने खासगी विक्रीकरीता घरांची निर्मिती करून त्यांची विक्री सुरू करण्यात आल्याचे निदर्शनास येणे, सदर पुनर्वसन प्रकल्प उभारण्याकरिता लागणाऱ्या सर्व प्रकिया पूर्ण झाल्या असतानाही विकासकाकडून प्रकल्प उभारण्यासाठी जाणीवपूर्वक दिरंगाई होत असल्याचे निदर्शनास येणे, परिणामी विभागातील राहिवाश्यांमध्ये शासनाप्रती पसरलेला असंतोष, सायन कोळीवाडा विभागातील रखडलेले पुनर्वसन प्रकल्प लवकरात लवकर पूर्ण करून रस्त्यावर आलेल्या झोपडी धारकांना हक्काची घरे मिळवून देण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

चार : सन २०१८-२०१९ च्या अर्थसंकल्पातील अनुदानाच्या मागण्यांवर चर्चा व मतदान.
(तिसरा दिवस)

- (१) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग.
- (२) ग्रामविकास विभाग.
- (३) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग.
- (४) नियोजन विभाग.
- (५) महिला व बालविकास विभाग.

(मतास टाकावयाच्या मागण्यांची सूची स्वतंत्रपणे वितरित केल्याप्रमाणे)

पाच : शासकीय विधेयके :

(अ) पुरःस्थापनार्थ :-

सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १२ — विद्युत (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०१८.

(ब) विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

(१) (क) भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ (२) (अ) आणि महाराष्ट्र विधानसभा नियम १५९ (२) अन्वये सर्वश्री अबु आझमी, भारत भालके, अस्लम शेख, विजय वडेद्वीवार, हर्षवर्धन सपकाळ, राधाकृष्ण विखे-पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"ही विधानसभा सन २०१८ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ७ — महाराष्ट्र पायाभूत सुविधा विकास सक्षम प्राधिकरण अध्यादेश, २०१८ नापसंत करते."

(ख) सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १० — महाराष्ट्र पायाभूत सुविधा विकास सक्षम प्राधिकरण विधेयक, २०१८.

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. भारत भालके, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १० — महाराष्ट्र पायाभूत सुविधा विकास सक्षम प्राधिकरण विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(२) (क) सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७ — भूमिसंपादन, पुनर्वसन व पुनर्वसाहत करताना उचित भरपाई मिळण्याचा आणि पारदर्शकतेचा हक्क (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०१८.

- (ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री अस्लम शेख, अमर काळे, सुनिल केदार, अमिन पटेल, डॉ. संतोष टारफे, श्रीमती निर्मला गावित, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७ - भूमिसंपादन, पुनर्वसन व पुनर्वसाहत करताना उचित भरपाई मिळण्याचा आणि पारदर्शकतेचा हक्क (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. राधाकृष्ण विखे-पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७ - भूमिसंपादन, पुनर्वसन व पुनर्वसाहत करताना उचित भरपाई मिळण्याचा आणि पारदर्शकतेचा हक्क (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री हर्षवर्धन सपकाळ, अमित झनक, प्रा. विरेंद्र जगताप, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७ - भूमिसंपादन, पुनर्वसन व पुनर्वसाहत करताना उचित भरपाई मिळण्याचा आणि पारदर्शकतेचा हक्क (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ङ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. भारत भालके, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७ - भूमिसंपादन, पुनर्वसन व पुनर्वसाहत करताना उचित भरपाई मिळण्याचा आणि पारदर्शकतेचा हक्क (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (क) विचार पुढे सुरू, खंडशः विचार व संमत करणे :-

सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ८ - महाराष्ट्र भूमिगत नळमार्ग व भूमिगत वाहिन्या (जमिनीमधील वापर हक्काचे संपादन) विधेयक, २०१८.

- (ड) विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

- (१) (क) सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ९ - महाराष्ट्र परिचारिका (सुधारणा) विधेयक, २०१८.

- (ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री अस्लम शेख, विजय वडेट्टीवार, अमर काळे, सुनिल केदार, डी. पी. सावंत, बाळासाहेब थोरात, अमिन पटेल, वसंतराव चव्हाण, त्र्यंबकराव भिसे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ९ - महाराष्ट्र परिचारिका (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. राधाकृष्ण विखे-पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ९ - महाराष्ट्र परिचारिका (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. हर्षवर्धन सपकाळ, प्रा. विरेंद्र जगताप, श्री. अमित झनक, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ९ - महाराष्ट्र परिचारिका (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ङ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. भारत भालके, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ९ - महाराष्ट्र परिचारिका (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (२) (क) सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ - मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०१८.

- (ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. सुभाष ऊर्फ पंडितशेट पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ - मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३२ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री अमित झनक, हर्षवर्धन सपकाळ, प्रा. विरेंद्र जगताप, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ - मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. भारत भालके, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ - मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(शुक्रवार, दिनांक १६ मार्च, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सहा : अॅड. राज पुरोहित, श्री. शंभुराज देसाई, अॅड. पराग अळवणी, श्री. ज्ञानराज चौगुले, श्रीमती मनिषा चौधरी, डॉ. जयप्रकाश मुंडडा, श्रीमती मंदा म्हात्रे, श्री. सुभाष साबणे, डॉ. भारती लढेकर, सर्वश्री अनिल कदम, पास्कल धनारे, किशोर पाटील, संजय केळकर, राजाभाऊ वाजे, उन्मेश पाटील, वैभव नाईक, डी. मल्लिकार्जून रेड्डी, अनिल बाबर, डॉ. राहुल आहेर, प्रा. चंद्रकांत सोनवणे, सर्वश्री महेश चौधुले, राजन साळवी, प्रा. मेधा कुलकर्णी, सर्वश्री सुनिल प्रभु, बाबुराव पाचर्णे, उदय सामंत, राजेंद्र पाटणी, चंद्रदीप नरके, अॅड. आकाश फुंडकर, सर्वश्री भरतशेठ गोगावले, समीर कुणावार, मनोहर भोईर, विकास कुंभारे, अजय चौधरी, डॉ. देवराव होळी, सर्वश्री सुनिल शिंदे, राजू तोडसाम, मंगेश कुडाळकर, श्रीमती देवयानी फरांदे, सर्वश्री सुभाष भोईर, किसन कथोरे, प्रकाश आबिटकर, सुरेश भोळे, प्रकाश फातर्णेकर, प्रशांत बंब, उल्हास पाटील, नरेंद्र पवार, नारायण पाटील, बाळासाहेब मुरकुटे, अशोक पाटील, सुधाकर भालेराव, हेमंत पाटील, अमित साटम, शांताराम मोरे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :- (चर्चा पुढे सुरू व मंत्र्यांचे उत्तर)

"राज्यात मुंबई, कोकण भागात लाभलेला लांब व निसर्गरम्य समुद्र किनारा, समुद्राच्या सान्निध्यातील रॉक गार्डन, समुद्राखालील प्रवाळे व जीवसृष्टीचा आनंद लुटण्यासाठी असलेले स्कूबा डायव्हिंग व स्नार्कलिंग, छत्रपती श्री शिवाजी महाराजांची पवित्र स्मृती व शूर वीरांचा पारंपरिक इतिहास असलेले शिवनेरी, रायगड, सिंधुदुर्ग, तोरणा, मुरूड-जंजीरा, लोहगड, विजयदुर्ग, दुर्गाडी इत्यादी पुरातन व ऐतिहासिक किल्ले व जयगड, सिंहगड, प्रतापगड, माऊली इ. गड यांचे संवर्धन करण्याची आवश्यकता, दर्यासारंग सरखेल श्री. कान्होजी आंग्रे यांच्या पवित्र स्मृती जपण्याची आवश्यकता, औरंगाबादमधील जगप्रसिद्ध अजिंठा व वेरूळ लेणी व गुंफा अत्यंत जुन्या झाल्या असल्याने त्यांचे संवर्धन व पर्यटकांना आकर्षित करण्याच्या दृष्टीने तेथे अत्याधुनिक योजना राबविण्याची आवश्यकता, संतभूमी महाराष्ट्रातील पंढरपूरचे विठ्ठल-रखुमाई मंदिर, कोल्हापूरचे महालक्ष्मी मंदिर, तुळजापूरचे भवानीमाता मंदिर, शिर्डीचे साईबाबा मंदिर, अष्टविनायक, शनिशिंगनापूर, भारतातल्या १२ ज्योतिर्लिंगापैकी महाराष्ट्रातील चार ज्योतिर्लिंगे, नाशिकमध्ये होणारा कुंभमेळा, आषाढी

एकादशीनिमित्त राज्यातून विविध ठिकाणांहून पंढरपूरच्या वारीकरिता पायी निघणारे व दिवसेंदिवस प्रवास करणारे वारकरी यांना वारीच्या मार्गात सुविधा पुरविण्याकरिता नियोजन करण्याची आवश्यकता, विदर्भातील ताडोबा, नवेगाव, बोर व्याघ्र प्रकल्प, राष्ट्रीय अभयारण्य व तेथील राष्ट्रीय प्राणी व समृद्ध वनसंपदा, नागपूरमधील दीक्षाभूमी, देशाची औद्योगिक राजधानी म्हणून ख्याती पावलेले मुंबई शहर, मुंबईतील पुरातन कोळी संस्कृती तसेच फिल्म जगतात बॉलीवूड म्हणून प्रसिद्ध असलेली मुंबईची फिल्म नगरी, मुंबई शहरात असलेले जागतिक व्यापार केंद्र, श्री मुंबादेवी, श्री महालक्ष्मी, श्री सिद्धीविनायक इत्यादी प्रसिद्ध दैवते, देवी माऊंट मेरी, हाजीअलीचा दर्गा, पारशी समाजाची मंदिरे, श्री गोडीजी व श्री शांतीनाथ मंदिर, चैत्यभूमी इत्यादी विविध धर्माच्या भाविकांची श्रद्धास्थाने, तसेच गेट वे ऑफ इंडिया, मरीन ड्राईव्ह, नरिमन पॉईंट, बॅलार्ड पिअर, ससून डॉक, छत्रपती शिवाजी महाराज रेल्वे स्थानक, मुंबई महापालिका इमारत, हुतात्मा चौक, काळाघोडा, छत्रपती शिवाजी महाराज वस्तुसंग्रहालय, विज्ञान भवन, एशियाटिक लायब्ररी, मुंबई विद्यापीठ, हॉर्नीमन सर्कल या ऐतिहासिक वास्तू इत्यादींचे संवर्धन व जतन करण्याची आवश्यकता, दिल्ली बोट क्लब येथून २६ जानेवारी या प्रजासत्ताक दिनादिवशी निघणाऱ्या परेडच्या धर्तीवर मुंबईतील मरीन ड्राईव्ह ते नरीमन पॉईंटपर्यंत प्रतिवर्षी २६ जानेवारी रोजी काढण्यात येणारी भव्यदिव्य व नेत्रसुखद परेड, शैक्षणिक नगरी पुणे शहरातील पुरातन व नावाजलेल्या शिक्षणसंस्था, पश्चिम महाराष्ट्रातील सह्याद्रीच्या नयनरम्य पर्वतरांगा, महाराष्ट्र राज्य पर्यटन क्षेत्रात देशभरातील प्रथम क्रमांकाचे राज्य बनविण्याच्या दृष्टीने व महाराष्ट्राची सांस्कृतिक परंपरा वृद्धीगत करण्याकरिता नियोजनबद्ध व कालबद्ध कार्यक्रम आखण्याची आवश्यकता ज्यायोगे देशभरातील व जागतिक स्तरावरील पर्यटक महाराष्ट्र राज्यात आकर्षित होऊन राज्यातील हॉटेल्स उद्योग, वाहतूक उद्योग यामध्ये वृद्धी होऊन लाखो बेरोजगार तरुणांना रोजगार उपलब्ध होऊ शकेल त्याचप्रमाणे राज्याच्या महसुलात वाढ होईल यादृष्टीने राज्य शासनाचे पर्यटन धोरण बनविण्याची आवश्यकता, मत्स्य उत्पादन दिवसेंदिवस कमी होत असल्यामुळे लहान आणि पारंपरिक मच्छीमारी करणाऱ्यांवर आर्थिक संकट, कोकणातील व समुद्र किनारपट्टीतील मच्छीमारांना आर्थिकदृष्ट्या सक्षम करण्याकरिता मत्स्य शेती वाढविण्यासाठी शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(शुक्रवार, दिनांक १६ मार्च, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सात : सर्वश्री राधाकृष्ण विखे-पाटील, अजित पवार, पृथ्वीराज चव्हाण, दिलीप वळसे-पाटील, गणपतराव देशमुख, जयंत पाटील, विजय वडेटीवार, बाळासाहेब थोरात, शशिकांत शिंदे, प्रा. विरेंद्र जगताप, सर्वश्री जयदत्त क्षीरसागर, जितेंद्र आव्हाड, प्रा. वर्षा गायकवाड, सर्वश्री भास्कर जाधव, अब्दुल सत्तार, गोपालदास अग्रवाल, मो. आरीफ नसीम खान, सुनिल केदार, दिलीप सोपल, मधुकरराव चव्हाण, अॅड. यशोमती ठाकूर, डॉ. सतीश पाटील, सर्वश्री अमिन पटेल, डी. एस. अहिरे, राहुल मोटे, डी. पी. सावंत, हसन मुश्रीफ, बसवराज पाटील, राजेश टोपे, दत्तात्रय भरणे, नितेश राणे, बाळासाहेब पाटील, वसंतराव चव्हाण, रणजित कांबळे, डॉ. संतोष टारफे, श्रीमती दिपिका चव्हाण, सर्वश्री कुणाल पाटील, हनुमंत डोळस, काशिराम पावरा, हर्षवर्धन सपकाळ, विजय भांबळे, राहुल बोंद्रे, वैभव पिचड, सुभाष ऊर्फ पंडितशेठ पाटील, अमर काळे, अमित झनक, कु. प्रणिती शिंदे, श्रीमती अमिता चव्हाण, सर्वश्री भाऊसाहेब कांबळे, शेख आसिफ शेख रशीद, श्रीमती निर्मला गावित, सर्वश्री अस्लम शेख, त्र्यंबकराव भिसे, जयकुमार गोरे, भारत भालके, सिद्धाराम म्हेत्रे, पांडुरंग बरोरा, कालीदास कोळंबकर,

राहुल जगताप, नरहरी झिरवाळ, अमित देशमुख, प्रदिप जाधव-नाईक, धैर्यशील पाटील, श्रीमती सुमन पाटील, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २१३ अन्वये प्रस्ताव :

"राज्यातील कायदा व सुव्यवस्था नियंत्रणावाहेर गेल्यामुळे गुन्हेगारांना कायद्याचा व पोलिसांचाही धाक नसणे, पोलिसांवर वारंवार होणारे हल्ले, मोकाट सुटलेले सायबर गुन्हेगार, आर्थिक अडचणीमुळे पोलिसांच्या घराचा प्रश्न अधांतरी असणे, उपनगरीय गाड्यांमध्ये महिला प्रवाशांवर होणारे हल्ले व विनयभंगाचे वाढते प्रमाण, पेट्रोल चोरीचे आधुनिक तंत्र, पोलीस दलातच महिला पोलिसांवर त्यांच्या वरिष्ठांकडून होणारे अत्याचार, उच्चभ्रू वर्गात अंमली पदार्थांचा वाढता वापर, लोकप्रतिनिधींच्या पत्रांना उत्तर अथवा माहिती अधिकार कायद्यानुसारही माहिती न मिळणे, त्यातून सामान्यांची होणारी उपेक्षा तसेच माहिती अधिकार कार्यकर्त्यांवर पोलिसांचे हल्ले व माहिती देण्यास नकार, अनधिकृतपणे राज्यात सुरू असलेल्या सुरक्षा एजन्सीज, अल्पवयीन मुली व मुले यांच्यावर होणाऱ्या अत्याचारात झालेली वाढ, दरोड्याचे वाढते प्रमाण, वारंवार होणाऱ्या घरफोडी, रस्त्यावरील वाहन अपघातांचे वाढते प्रमाण, त्यात होणारी जीवित व वित्तहानी, जातपंचायतीचा वाढता प्रभाव, भीमा-कोरेगावसारख्या घटनांमुळे दलितांमध्ये निर्माण झालेली दहशत व भीतीचे वातावरण, प्रादेशिक परिवहन अधिकाऱ्यांच्या मनमानी कारभारामुळे जागेवर बसूनच वाहने प्रमाणित करण्यात येणे, वाहतुकीची मोठ्या प्रमाणात होणारी कोंडी, नियम डावलून वाहनयोग्यता प्रमाणपत्राचे वितरण, भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर (अनुसूचित जाती/जमाती) उद्योगासाठी विशेष सामूहिक प्रोत्साहन भत्ता योजनेची प्रभावी अंमलबजावणी न होणे, वारंवार तोट्यात चालणारे एस.टी. महामंडळ, मोडकळीस आलेल्या बसेस, परिणामी प्रवाशांची सुरक्षितता धोक्यात येणे, अनावश्यक बुलेट ट्रेन व हायपरलुप सारख्या दिवास्वप्नांनी जनतेला घातलेली भुरळ, सागरी सुरक्षा व्यवस्थेकडे झालेले दुर्लक्ष, सागरी आयुक्तालयाची प्रलंबित मागणी, कोकणातील बंदरांचा विकास करण्याकडे झालेले दुर्लक्ष, परिणामी कोकणवासीय जनतेत शासनाप्रती निर्माण झालेला असंतोष, राज्यात आयोजित केलेल्या मॅग्नेटिक महाराष्ट्र परिषदेच्या माध्यमातून १२ लाख १० हजार ४६४ कोटी रुपये गुंतवणुकीचे ४ हजार १०६ सामंजस्य करार झाले असल्याचा शासनामार्फत करण्यात आलेला दावा, तथापि, प्रत्यक्षात हे सर्व करार म्हणजे दिखाऊपणा असल्याचे निदर्शनास येणे, "मेक इन इंडिया" च्या धर्तीवर महाराष्ट्रात स्थापन करण्यात आलेली "मेक इन महाराष्ट्र" परिषद, तथापि, राज्यात गुंतवणूक वाढण्याऐवजी उद्योजकांनी आपली गुंतवणूक काढून घेणे, यावरून मेक इन महाराष्ट्र ते मॅग्नेटिक महाराष्ट्र हा एक प्रकारे आभास निर्माण केला असल्याचे निदर्शनास येणे, महाराष्ट्रात सन २०२५ पर्यंत एक लाख कोटी डॉलरची अर्थव्यवस्था बनविण्याचे स्वप्नचित्र शासन बघत असताना कारखानदारीकडे दुर्लक्ष झाल्याची खंत महिंद्रा अँड महिंद्राच्या व्यवस्थापकांनी व्यक्त करणे, विविध प्रकारच्या जाचक अटींमुळे राज्यातील उद्योग बंद पडून बेरोजगारांच्या संख्येत झालेली वाढ."

विधान भवन :
मुंबई,
दिनांक १७ मार्च, २०१८.

डॉ. अनंत कळसे,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.